

LIÊN HIỆP CÁC HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT VIỆT NAM
HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM

PHAN THỊ PHƯƠNG - PHẠM TẤT THÀNH

TRANG PHỤC
CỦA NGƯỜI DAO HỌ Ở LÀO CAI

NHÀ XUẤT BẢN VĂN HÓA DÂN TỘC

LIÊN HIỆP CÁC HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT VIỆT NAM
HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM

PHAN THỊ PHƯỢNG - PHẠM TÁT THÀNH

TRANG PHỤC
CỦA NGƯỜI DAO HỌ Ở LÀO CAI

NHÀ XUẤT BẢN VĂN HÓA DÂN TỘC

**ĐỀ ÁN BẢO TỒN, PHÁT HUY GIÁ TRỊ
TÁC PHẨM VĂN HỌC, NGHỆ THUẬT
CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM**

Cố vấn Ban Chỉ đạo: Nhà thơ Hữu Thỉnh

Chủ tịch Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam

BAN CHỈ ĐẠO

1. Nhà văn Tùng Diên (Trần Quang Diên) *Trưởng ban*
2. Nhà nghiên cứu, TS. Đoàn Thanh Nô *Phó Trưởng ban*
3. TS. Trịnh Thị Thủy *Phó Trưởng ban*
4. Nhạc sĩ Nông Quốc Bình *Ủy viên kiêm Giám đốc*
5. GS.TS. Nguyễn Xuân Kính *Ủy viên*
6. PGS.TS. Lâm Bá Nam *Ủy viên*
7. ThS. Vũ Công Hội *Ủy viên*
8. ThS. Phạm Văn Trường *Ủy viên*
9. ThS. Nguyễn Nguyên *Ủy viên*
10. ThS. Nguyễn Ngọc Bích *Ủy viên*

Giám đốc

Nhạc sĩ Nông Quốc Bình

LỜI GIỚI THIỆU

Ủy ban toàn quốc Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam là tổ chức chính trị - xã hội - nghề nghiệp, thành viên của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, mái nhà chung của các Hội Văn học nghệ thuật cả nước. Liên hiệp gồm 74 tổ chức thành viên với trên 45.000 hội viên là văn nghệ sĩ thuộc các Hội Văn học nghệ thuật chuyên ngành Trung ương và các Hội Văn học nghệ thuật tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, trong đó có Hội Văn học nghệ thuật các Dân tộc thiểu số Việt Nam.

Trải qua gần 25 năm hình thành và phát triển, đến nay Hội Văn học nghệ thuật các Dân tộc thiểu số Việt Nam đã có hơn một nghìn hội viên, trong đó gần 600 hội viên là người dân tộc thiểu số hoạt động tại 34 tổ chức cơ sở và các chi hội, tỉnh thành hội trong cả nước. Trong giai đoạn từ năm 1999 đến nay, được sự quan tâm của Đảng và Nhà nước, đã có hàng nghìn công trình, tác phẩm văn học, nghệ thuật các dân tộc thiểu số Việt Nam được sưu tầm, nghiên cứu, biên dịch, sáng tạo.

Bộ sách này là một phần của Đề án “Bảo tồn, phát huy giá trị tác phẩm văn học, nghệ thuật các dân tộc thiểu số Việt Nam”, với mục tiêu là thực hiện chính sách dân tộc của Đảng, Nhà nước nhằm bảo tồn, phát huy giá trị tác phẩm văn học, nghệ thuật các dân tộc thiểu số Việt Nam; quảng bá di sản văn hóa các dân tộc thiểu số Việt Nam với bạn bè thế giới; góp phần xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc và xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân tộc, thúc đẩy tiến trình đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và hội nhập quốc tế; bổ sung nguồn tài liệu phục vụ công tác giảng dạy, nghiên cứu, trao đổi, giao lưu và phát triển văn hóa giữa các tộc người, nhân dân trong và ngoài nước, với cộng đồng quốc tế.

Bộ sách là kết quả từ kho tài liệu hàng nghìn công trình, tác phẩm đã được nghiên cứu, sưu tầm, biên dịch, sáng tạo qua nhiều thế hệ tác giả, nghệ nhân, hội viên của Hội Văn học nghệ thuật các Dân tộc thiểu số Việt Nam.

Trong quá trình thực hiện bộ sách, Ban Chỉ đạo mong nhận được góp ý của quý bạn đọc gần xa.

TM. BAN CHỈ ĐẠO
TRƯỞNG BAN

Nhà văn Tùng Điền

Phó Chủ tịch Thường trực

Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam

LỜI NÓI ĐẦU

Người Dao ở Việt Nam có nhiều nhóm địa phương. Văn hóa dân tộc Dao đa dạng, phong phú, giàu bản sắc, đặc biệt biểu hiện rõ nhất là trên trang phục. Người Dao ở Lào Cai có 3 nhóm địa phương, đó là Dao Tuyển, Dao Họ, Dao Đỏ. Người Dao Họ ở Lào Cai những yếu tố văn hóa mang dấu ấn riêng, rất đặc sắc. Cùng với tiếng nói, trang phục là một trong những chỉ dấu quan trọng đầu tiên để nhận biết và phân biệt Dao Họ với các nhóm Dao và giữa dân tộc Dao với dân tộc khác.

Trang phục nói chung và trang phục người Dao Họ nói riêng là một nhu cầu vật chất quan trọng trong đời sống con người. Nó vừa là sản phẩm vật chất vừa là sản phẩm tinh thần. Chức năng cơ bản trước nhất của trang phục là bảo vệ con người. Trang phục không chỉ bảo vệ, làm đẹp cho con người mà ở nó còn chứa đựng nhiều nét văn hóa đặc sắc của mỗi tộc người, chứa đựng những giá trị nghệ thuật, giá trị lịch sử...

Thông qua trang phục ta có thể hiểu được cả đời sống kinh tế và văn hóa của tộc người đó. Mặt khác từ trang phục truyền thống, người ta có thể nhận biết xu hướng, khả năng sáng tạo thẩm mỹ của mỗi cộng đồng văn hóa.

Hiện nay, dưới tác động của kinh tế thị trường, trang phục truyền thống đang ngày càng mai một. Việc bảo tồn trang phục truyền thống đang phải đối mặt với những thách thức lớn. Trong bối cảnh hiện đại hóa và hội nhập quốc tế, cùng với sự giao thoa về văn hóa, đồng bào các dân tộc thiểu số được tiếp cận với các nền văn hóa khác nhau thông qua các phương tiện thông tin đại chúng. Qua đó dẫn đến sự thay đổi nhận thức, thị hiếu thẩm mỹ. Trong khi đó, với sự phát triển mạnh mẽ của công nghiệp dệt may, quần áo may sẵn tràn ngập thị trường. Một bộ phận không nhỏ thanh, thiếu niên có tâm lý mặc cảm, tự ti khi sử dụng trang phục của dân tộc mình khi giao tiếp xã hội... và trang phục người Dao Họ cũng không đứng ngoài vòng biến đổi đó. Cho nên việc nghiên cứu trang phục có ý nghĩa rất quan trọng đối với việc bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa tộc người.

Ở Lào Cai, người Dao Họ sinh sống rải rác ở các xã Sơn Hà, xã Phú Nhuận, xã Trì Quang, xã Thái Niên